

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht ex artikel 20 van de Monumentenwet in de gemeente OUD SCHOONEBEEK(Oosterse Bos), gemeente Schoonebeek.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek.nr.049^b) met een stippellijn omgrensde gebied.

Oud-Schoonebeek is een van de streekdorpen, die op de Drentse veengronden in de zuid-oosthoek van de provincie tot ontwikkeling zijn gekomen. De structuur van dit type nederzetting wijkt sterk af van de aanleg van de plaatsen, welke op de diluviale gronden zijn ontstaan, de z.g. brinkdorpen.

Het karakter van vele van de langgerekte streekdorpen is door allerlei wijzigingen en vernieuwingen sterk veranderd, het dorpsbeeld heeft daarbij veel aan aantrekkelijkheid ingeboet. Een gunstige uitzondering op deze ontwikkeling vormt Oud-Schoonebeek, waarvan een tweetal delen, de buurschappen "Oosterse Bos" en "Westerse Bos" in oorspronkelijke staat bewaard is gebleven. De hier aanwezige boerderijen behoren tot de mooiste die in dit gewest worden aangetroffen.

De buurschap Oosterse Bos, noordelijk van de Hoofdstraat gelegen, komt in kwaliteit overeen met het Westerse Bos. Een vijftal hoeven aan de Vos van Steenwijklaan, de nrs. 4, 11, 13, 15 en 17 vormen hier als groepering een prachtig dorpsbeeld. De akkers ter weerszijden, die enerzijds reiken tot aan de Hoofdstraat en anderzijds zich een eindweegs landinwaarts uitstrekken, omvatten de in een krans van beplanting gelegen opstallen op een zodanige wijze dat de buurschap zich duidelijk als een zelfstandig gegeven in het open veld manifesteert. Deze akkers zijn derhalve essentieel te achten voor het beeld.

In het vigerende uitbreidingsplan in hoofdzaak voor de gemeente Schoonebeek is aan de buurschap Oosterse Bos de bestemming van "cultuur monument" gegeven, een maatregel, die parallel loopt met het doel dat door de onderhavige aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht wordt beoogd.